

Új Élelmiszer - Novel Food (eng) – Basic - QA

Az alábbiakban gyorsan átfutjuk az ún. „új élelmiszerekkel” kapcsolatban a jelenlegi és jövőbeni gyártókat és forgalmazókat általában foglalkoztató kérdéseket.

1.) Mikor történtek/mik a legutóbbi szabályozási változások?

Az új élelmiszerekkel kapcsolatos új EU szabályozás 2018. január 01-gyel lépett hatályba, ez felváltotta az 1997 óta érvényes, korábbi szabályozást.

Míg az új élelmiszerekkel kapcsolatos eljárások korábban tagállamokban folytak, most a közösségi eljárást kell indítani, cél az eljárások gyorsítása és egyszerűsítése.

2.) Mi minősül új élelmiszernek?

a) Új élelmiszernek minősül minden termék, amelyet 1997 előtt az Európai Unióban nem fogyasztottak jelentős mennyiségben.

Ide tartoznak azonban nem csak a szorosan vett élelmiszerek (pl. növényi/állati részek, illetve azokból előállított élelmiszerek stb.), vagy élelmiszerben felhasznált anyagok, hanem élelmiszer előállítására vonatkozó eljárások is.

Az, hogy mit jelent a *jelentős mennyiség*, ami az új élelmiszerként való besorolásnál meghatározó, külön cikkben foglalkozunk.

b) Az új élelmiszereken belül külön kategóriát képeznek az ún. „hagyományos élelmiszerek”, azon élelmiszerek, amelyeket az EU-n kívül valamely országban hagyományosan, azaz legalább 25 éve fogyasztanak. Azonban csak bizonyos típusú élelmiszerek tartoznak ide, mint pl. gombák, növények.

c) Nem minősülnek viszont új élelmiszernek a szabályozás értelmében pl. élelmiszer adalékanyagok, aromák, génmanipulált élelmiszerek, és ezekre külön szabályozás vonatkozik.

Nem új az élelmiszer egy élelmiszer továbbá csak azért, mert új receptúrával állították elő.

3.) Honnan tudhatom meg, hogy a termékem új élelmiszernek minősül-e?

Az élelmiszervállalkozás felelőssége, hogy meggyőződjön arról, hogy az általa forgalmazni kívánt termék új élelmiszernek minősül-e, vagy minősülhet-e.

Ez pedig több forrásból tudható meg:

- új élelmiszerek uniós listája
(engedélyezett új élelmiszerek listája – kötelező)
- új élelmiszer katalógus
(anyagok hatósági besorolása azok új élelmiszer státuszára vonatkozóan – nem minden esetben kötelező)
- megindított elismertetési eljárások listája
(még nem eldöntött kérelmekkel kapcsolatos információk)
- egyeztetés kezdeményezése a tagországi illetékes hatóságokkal, Magyarországon a NÉBIH-hel.

A fenti listák nem kerülnek mindig azonnal aktualizálásra, így mindenképpen szükséges az adott élelmiszer státuszának ellenőrzéskor alaposan eljárni.

4.) Ki indíthat eljárást és ki a jogosultja az új élelmiszernek?

Amennyiben az uniós listában egy új élelmiszer eleve szerepelt, illetve az abba való felvételt a tagállamok kezdeményezték, az ilyen új élelmiszert a bárki gyárthatja, forgalmazhatja.

Ha valamely termék nincs az uniós alaplistába bejegyzett új élelmiszerként felvéve, annak az engedélyeztetésére bárki által indítható eljárás.

Az eljárás eredményeként engedélyezett új élelmiszerre a kérelmezőnek 5 évig exkluzív joga van.

5.) Mi a legfontosabb követelmény az új élelmiszerrel kapcsolatban?

Az új élelmiszernek mindenképpen biztonságosnak kell lennie. Ennek az igazolása áll az elismertetési eljárás középpontjában, akár a klasszikus értelemben vett új élelmiszerről, akár az ún. hagyományos élelmiszerről van szó.

Az élelmiszer biztonságosságát tudományos bizonyítékokkal kell igazolni, az élelmiszer szakmai-biztonsági értékelést pedig az EFSA – Európai Élelmiszerhatóság – végzi el.

6.) Hogyan kell megindítani az eljárást?

Az eljárást elektronikusan kell megindítani az EU-nál, miután minden szükséges mellékletet csatoltunk.

Az EFSA külön iránymutatást és listát adott ki a dokumentáció tartalmával és a becsatolandó mellékletekkel kapcsolatban (pl. élelmiszerre vonatkozó adatok köre és megadásának a módja, előállítással kapcsolatosan szolgáltatandó információk stb.)

7.) Meddig tartanak és mennyibe kerülnek az eljárás?

Az új élelmiszerként való engedélyeztetési eljárás kb. 1,5-2 évig tart, míg a bejelentési eljárás kb. 6 hónapig.

A konzultációs eljárás a NÉBIH-nél kb. 4 hónap.

A költségek jelentősen függenek az adott terméktől, legnagyobb teherterhelésnek a különböző szakmai bizonyítékok (tudományos vizsgálatok) beszerzése tekinthető.

8.) Van már „új élelmiszer”, amit engedélyeztek?

Igen, 2021-ben már számos új élelmiszert engedélyeztek, pl. magyar engedélyes a cirokszirup.

Olvassa az új élelmiszer témában további cikkeinket is!

Szeretné tudni, hogy az Ön gyártani vagy forgalmazni kívánt termék új élelmiszernek minősül-e? Segítünk eldönteni!